

Република Македонија
ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

Поаѓајќи од стратешките, среднорочни и долгорочни определби на Државната комисија за спречување на корупцијата за целосно исполнување на надлежностите утврдени со Законот за спречување на корупцијата, Законот за спречување судир на интереси и Законот за лобирање, но и предлог целите и активностите утврдени со Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија за 2013 година, препораките од Извештајот за напредокот на РМ за 2012 на ЕУ, активностите утврдени со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2011-2015 година, Стратегијата за реформа на јавната администрација во Република Македонија (2010-2015), Стратешкиот план на ДКСК за периодот 2013-2015, Стратешкиот план за унапредување на односите со јавноста 2012-2013 година, Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно членот 49 став 1 алинеја 2 од Законот за спречување на корупцијата, ја донесе следната

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 ГОДИНА**

Основна цел на оваа Програма за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата за 2013 година (во натамошниот текст: Програма) е да ги афирмира про активните политики за стеснување на просторот за корупција, коруптивно однесување и спречување на појави на судир на интереси и да ги дефинира активностите на Државната комисија во 2013 година кои произлегуваат од нејзините законски надлежности, како и активности насочени кон јакнење на меѓу институционалната и меѓународната соработка, како и јакнење на нејзиниот капацитет за ефикасна и ефективна борба против корупцијата.

Државната комисија за спречување на корупцијата, во активностите што ќе ги реализира во 2013 година, ќе се раководи од принципите на законитост и владеење на правото, практикувајќи и применувајќи ги надлежностите и овластувањата што ги има и ќе инсистира на целосно и доследно почитување на Законот за спречување на корупцијата, Законот за спречување на судир на интереси, Законот за лобирање како и на имплементација на активностите планирани за 2013 година, а утврдени во Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси 2011-2015.

Согласно со утврдените стратешки приоритети во Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија за 2013 година (НПАА), Стратегијата за реформа на јавната администрација, Стратешкиот план на ДКСК за 2013-2015 година во кој се содржани стратешките приоритети за 2013 како и Стратешкиот план за унапредување на односите со јавноста 2012-2013 година, Државната комисија за спречување на корупцијата во текот на 2013 година, ќе ги реализира следниве цели:

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

1. Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси 2011-2015 за 2013 година;
2. Реализација на активностите планирани со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акциониот план за 2013, во кои Државната комисија за спречување на корупцијата се јавува како надлежна институција
3. Спроведување на Законот за спречување на корупција, Глава 3 Спречување корупција во вршењето јавни овластувања: Иницијативи за поведување на постапки за кривично гонење, разрешување и преземање друг вид на одговорност
4. Спроведување на Законот за спречување судир на интереси и надградба на системот за проверка на Изјавите за интереси на избраните именуваните лица;
5. Системска проверка на имотната состојба на избраните и именуваните лица.
6. Спроведување на Законот за спречување корупција, Глава 2 Спречување на корупција во политиката: Известување за поднесени иницијативи за поведување на постапки, поведени постапки и исходот од истите за евентуално утврдени неправилности во годишните финансиски извештаи на политички партии, извештаи за донации и извештаи за изборни кампањи. Извештајност согласно изборното законодавство
7. Измена на антикорупциската законодавство која покрај останатото ќе содржи и одредби кои се дефинира и нормира концептот на интегритет и заштитата на пријавителите
8. Зајакнување на капацитетите на Државната комисија за спречување на корупцијата
9. Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси, Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор
10. Јакнење на меѓународната соработка на Државната комисија за спречување на корупцијата на мултилатерална и билатерална основа и развивање на проекти
11. Јакнење на видливоста на Државната комисија за спречување на корупцијата и подигање на јавната свест за негативното влијание на корупцијата и судирот на интереси; спроведување на стратегии

Целите и активностите предвидени со оваа Програма се креирани и усогласени со финансиските средства одобрени со Буџетот на Државната комисија за спречување на корупцијата за 2013 година („Службен весник на РМ“ број 180/11), финансиската поддршка на меѓународни донатори за работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата како што се УНДП, ОБСЕ,

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

Амбасадата на Кралството Норвешка во Република Македонија, Британската Амбасада во Скопје и Европската комисија, како и врз основа на планирани проекти во 2013 година.

Активностите со кои ќе се реализираат наведените цели, а се содржани во акциониот план, меѓу себе се тесно поврзани, Овој документ содржи наративен дел со утврдени и образложени цели и акциски план со активности за реализација на целите.

ЦЕЛ 1: Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси 2011-2015 за 2013 година

Несомнено е дека целосната реализација на активностите планирани за 2013 година утврдени со Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси (во натамошниот текст ДП), претставува еден од клучните приоритети на Државната комисија за спречување на корупцијата.

Државната комисија за спречување на корупцијата на крајот од 2011 година, ги донесе стратешките документи, Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси 2011-2015, во кои се идентификувани единаесет сектори за кои искусно е оценето дека претставуваат ризични области во поглед на корупцијата и судирот на интереси. Ви рамките на овие сектори дефинирани се проблеми и фактори на ризик, како и конкретни мерки и активности за надлежните институции за нивно надминување.

На крајот од 2012 година се вовеле Веб апликацијата за електронско доставување на податоците за реализацијата на активностите од страна на номинираните лица од надлежните институции утврдени со ДП со што значајно се олесни процесот на прибирање, обработка и анализа на податоците. Така, наместо досегашното доставување на унифициран образец до сите надлежни институции за прибирање на податоците, се изготви веб апликација за онлајн доставување на податоци.

Со Веб апликацијата покрај кратање на времето потребно за целосно остварување на процесот на следење на реализацијата на активностите се овозможи и побрзо и поефективно да се добијат податоци за активностите односно индикаторите на активност кои се реализирани, нереализирани или се во тек на реализација врз основа на добиените одговори, и образложението во која насока е реализацијата на активностите со што може реално да се утврди процентот на реализација.

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

Со веб апликацијата се добиваат податоци и во однос на индикаторите на ефективност, со можност за прикажување на збирни резултати онаму каде индикаторите се дефинирани и треба да ги прикажат постигнатите ефекти и резултати во бројка.

На почетокот на 2013 година, преку Годишна конференција на која ќе се промовираат резултатите од остварувањето на ДП 2011-2015 но и ќе се детектираат и проблемите кои се појавуваат заради промените во општествените, економските и политичките текови, ќе се заокружи првата година од нејзиното донесување и остварување.

Согласно со надлежностите што ги има, ДКСК во текот на 2013 година ќе продолжи со следењето на остварувањето на активностите кои согласно временската рамка треба да бидат реализирани во периодот од 2011-2015 година. Во текот на 2013 година ДКСК ќе се фокусира на следење и оценување на остварувањето на ДП односно на реализацијата на приоритетните активности за 2013 година, во насока на тоа дали и колку се спроведуваат и дали со нив се остваруваат целите заради кои се донесени програмите, како и на поттикнување на нереализираните активности во првата година од спроведувањето на ДП.

Во таа насока, по примерот од спроведените истражувања за перцепцијата на граѓаните во 2012 со што се опфатија три сектори од ДП: Граѓанско општество и медиуми, Образование и спорт и Јавна администрација, во 2013 се планира да се продолжи со спроведување на истражувањата за перцепцијата на граѓаните за корупцијата по одделни сектори од ДП, согласно договорените проектни активности со донаторите. Така се планира реализација на следните три истражувања за перцепцијата на граѓаните по сектори во 2013: политички сектор, јавен сектор и секторот здравство, труд и социјална политика

Во насока на успешна реализација на активностите предвидена со ДП, а по спроведени истражувања во 2013 ќе се реализираат тркалезни маси по одделните сектори.

ДКСК настојува да изгради функционален систем за оценка на ефектите од спроведувањето на Државните програми како значаен инструмент во креирањето и остварувањето на политиките. Се мисли на ефектите и промените кои настануваат како резултат на имплементација на активностите од програмите, следени преку основните критериуми: делотворност, ефективност и ефикасност. Ова особено што во Акциониот план за имплементација на ДП се предвидени индикатори на ефективност со чие следење може да се каже дека даваат квантитативна, а не квалитативна анализа. Токму поради тоа следејќи го позитивното искуство од 2012 година кога се изготви квалитативна анализа на еден сектор – Образование и спорт, во текот на 2013 година ќе биде спроведена квалитативна анализа во уште три сектори: политички сектор, јавен сектор и сектор медиуми и граѓанско општество.

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

ДКСК ќе се обиде и во 2013 следејќи го позитивното искуство од 2012 да обезбеди финансиска и друг тип на помош од меѓународниот фактор, односно од ОБСЕ за реализација на истражувања на перцепцијата на граѓаните и спроведување на квалитативните истражувања.

ЦЕЛ 2: Реализација на активностите планирани со Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси, во кои Државната комисија за спречување на корупцијата се јавува носител на активноста за 2013 година

Државната комисија за спречување на корупцијата е надлежна за следењето на Државната програма, а воедно е и активен чинител за нејзина реализација.

Државната комисија во текот на 2013 година, непосредно или во соработка со посочените надлежни институции ќе се вклучи во реализација на активностите утврдени во Државната програма, а што се однесуваат на спроведување обуки за превенција на корупцијата и судирот на интереси, спроведување истражувања и анализи во области подложни на корупција, донесување на Кодекси за однесување, како и во подготовката на регулативата која третира материја од областа на корупцијата и судирот на интереси. Во таа насока се планира изработка и дистрибуција на водич како едукативна алатка за интегритетот и судирот на интереси.

ЦЕЛ 3: Спроведување на Законот за спречување на корупција, глава 3, Спречување корупција во вршењето јавни овластувања: Иницијативи за поведување на постапки за кривично гонење, разрешување и преземање друг вид на одговорност

Државна комисија за спречување на корупцијата во текот на 2012 година и во континуитет во 2013 година партиципирала во изготвување на Методологија за централизирана база на податоци за следење на случаи на корупција и спроведување на антикорупциски политики. Оваа активност директно е поврзана и е во насока на остварување и на целите четири и пет.

Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно со своите надлежности, утврдени во Законот за спречување на корупцијата постапува по предмети оформени по доставени пријави за можна корупција од граѓани, правни лица и други субјекти или по сопствена иницијатива. Доставените пријави за можна корупција се однесуваат на областите утврдени во посебните поглавја во Законот за спречување на корупцијата и тоа корупцијата во вршење на јавни овластувања (располагање со јавни добра и јавни набавки и начин на вршење на јавни овластувања), корупција во вршење на работи од јавен интерес (образование здравство, трговски друштва, вработување и социјалата и други работи од јавен интерес), корупција во правосудството (судство, адвокатура, извршителство, обвинителство и др.), како и други области кои не се наведени во претходните категории.

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

Со цел утврдување на фактичката состојба за конкретен случај, ДКСК се обраќа до надлежните институции со цел прибирање на релевантни информации. Во случаи кога е констатирано дека постои основано сомневање за сторена повреда на важечките законски прописи, ДКСК покренува Иницијатива за поведување постапка за кривично гонење и/или Иницијатива за поведување постапка за разрешување, распоредување, сменување или примена на други мерки на одговорност на избрани или именувани функционери, службени лица или одговорни лица во јавни претпријатија, јавни установи и други правни лица што располагаат со државен капитал. Тоа останува како една од суштинските преокупации на ДКСК.

ЦЕЛ 4: Спроведување на Законот за спречување судир на интереси и надградба на системот за проверка на Изјавите за интереси на избраните именуваните лица

По уредување на нормативниот дел во делот на прашањето за системска проверка на содржината на изјавите на интереси, Државната комисија во текот на 2012 година воспостави систем за проверка на изјавите за интереси, при што се склучи Договор со Централниот регистар на РМ за користење на нивниот дистрибутивен систем од трговскиот регистар и регистарот на други правни лица со цел да се проверува дали функционерот кој поднел изјава за интереси е евидентиран во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица.

Бидејќи има голем број на претходно доставени изјави за интереси потребно е Државната комисија и во 2013 да утврди план и динамика за проверка на тие изјави.

Во 2012 година се започна со изработка на апликација со која ќе се оформи база на податоци за изјавите за интереси. Се очекува истата да се стави во функција на почетокот на 2013, по што во целост ќе се унапреди системот на следење и проверка на податоците од содржината на изјавите на интереси.

ЦЕЛ 5: Систематска проверка на имотната состојба на избраните и именуваните лица.

Позитивните резултати од следењето на анкетните листови регистрирани и во Извештајот на Европската комисија за напредокот на Република Македонија во 2011 и 2012 година, во кој е констатиран „ограничен напредок“ во антикорупциската политика со започнатата систематска проверка на анкетните листови од страна на ДКСК, е причина што и во 2013 година Државната комисија согласно со своите надлежности и овластувања ќе продолжи со веќе воспоставениот систем за проверка на податоците од анкетните листови.

Во 2013 година согласно со пропишаните “Критериуми за начинот за определување на анкетни листови кои ќе бидат предмет на проверка”, ќе се определи област на носители на јавни функции и ќе се определат конкретните ID броеви на анкетни листови од базата на податоци кои ќе бидат предмет на следење. Редоследот и динамиката ќе се утврдува по завршување на претходно

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

определената област, бидејќи бројот на проверените анкетните листови зависи од ID бројот и добиените материјали од надлежните институции од кои се бараат податоците.

Со оглед дека пристапот до базата на податоци на Централниот регистар даде позитивен резултат, во 2012 година се склучи договор со Агенцијата за катастар на недвижности за користење на нивниот систем Е-шалтер при обезбедување на податоци од јавната книга за запишување на правата на недвижности без надоместок, а во 2013 се предвидува целосно ставање на системот во функција. Со оглед дека Царинската управа поседува база на податоци за анкетните листови што ги имаат пополнето вработените во Царинската управа се планира на Државната комисија да и се обезбеди пристап до таа база како би можеле да се проверуваат и тие анкетни листови што е една од препораките на Оценската мисија на Европската комисија во 2012 година.

Со цел проверката на податоците од анкетните листови да биде поефикасна, во 2013 година се предвидува да се оствари работна средба со претставници од Управата за финансиско разузнавање со цел преку нив да се обезбедат податоци за банкарските сметки на носителите на јавни функции, чии што анкетни листови ќе бидат предмет на следење, бидејќи во Република Македонија има 17 банки и поради долготрајноста на постапката редовно не се проверуваат банкарските сметки.

Со оглед дека во 2012 година не се остварија обуки кои би ја покриле оваа проблематика, останува потребата во 2013 година да бидат вклучени и обуките за пријавување на имотната состојба како дел од предвидените обуки за превенција на корупцијата и судирот на интереси.

ЦЕЛ 6: Спроведување на Законот за спречување корупција, Глава 2 Спречување на корупција во политиката: Известување за поднесени иницијативи за поведување на постапки, поведени постапки и исходот од истите за евентуално утврдени неправилности во годишните финансиски извештаи на политички партии, извештаи за донации и извештаи за изборни кампањи. Извештајност согласно изборното законодавство.

Законот за спречување на корупцијата, глава втора - Спречување на корупцијата во политиката, членот 49 став 1 алинеја 4, како и одредбите од Изборниот законик ја утврдуваат надлежноста на Државната комисија за спречување на корупцијата во нејзиното непосредно постапување во изборниот процес, што се однесува на следењето на изворите на финансирање, обезбедување на законити извори на финансиските средства, наменското користење на финансиите, злоупотребата на буџетските средства и на средствата од јавните фондови, јавните претпријатија и другите правни лица што располагаат со државен капитал и злоупотребата на јавните добра за изборни цели.

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

Имајќи во предвид дека во првата половина на 2013 година, согласно утврдените рокови во Изборниот законик ќе се одржат редовните локални избори, ДКСК како и во изминатите изборни циклуси, ќе постапува по предмети од областа на спречување на корупцијата во политиката, кои се оформуваат по барања мислење доставени од државни институции и други лица, по кои ДКСК дава свое мислења или укажување за одредено постапување/воздржување од постапување за време на изборниот процес.

Согласно со важечката законска регулатива поврзана со изборниот процес, Државната комисија за спречување на корупцијата постапува и по финансиските извештаи што се доставуваат од организаторите на изборната кампања и тоа за првата и втората половина од изборната кампања, како и по конечните финансиски извештаи на организаторите на изборната кампања и на медиумите, кои ДКСК има обврска да ги објави на својата Веб страница.

Согласно со последните измени на Изборниот законик, ДКСК заедно со ДЗР и ДИК ќе склучат Меморандум за соработка во врска со спроведувањето на одредбите за финансирање на изборната кампања за размена на информации за утврдени неправилности во врска со доставените финансиски извештаи и мерките преземени од нивна страна кон субјектот кој е предмет на надзорот.

Доколку во текот на своето постапување, ДКСК констатира одредени неправилности поврзани во изборниот процес сторени од учесниците во овој процес, ДКСК ќе достави иницијатива до надлежните органи за утврдување на одговорност и за преземање соодветни мерки против прекршителите на изборните правила.

ЦЕЛ 7: Измена на антикорупциското законодавство која покрај останатото ќе содржи и одредби кои го нормира концептот на интегритет и заштитата на пријавителите

Секој од клучните стратешки документи во Република Македонија (Стратегијата за реформата на јавната администрација, НПАА за 2013 и двете државни програми 2011-2015) ја согледува потребата и планира активност во насока на измена на постојниот Закон за спречување на корупцијата или евентуално донесување на нов. Покрај останатите елементи, како клучни новитети кои се планира да се воведат со измените на Законот се воведувањето на концептот на интегритет и системот на заштита на пријавителите (whistleblowers protection)

Во таа насока Државната комисија за спречување на корупцијата веќе од 2012 започна со реализација на активности околу прибирање на податоци, знаења, искуства за овие два института за да може во 2013 да одговори на потребите во насока на измена на законот. Овие активности продолжуваат и во 2013 година.

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

Така, врз основа на продолжување на веќе воспоставената соработка со Британската Амбасада во Скопје, преку имплементаторот на проектот КРАУН ЕЈЦЕНТС, во 2012 година се започна со реализација на проектот за воспоставување на систем на заштита на пријавителите, од кој како краен производ на почетокот на 2013 година се очекува да произлезе физибилити студија која ќе содржи насоки за регулирање на овој институт во македонската антикорупциска легислатива. Потоа овој документ ќе послужи и на работната група за измена и дополнување на Законот за спречување на корупцијата.

Користејќи го TAIEH инструментот на Европската Комисија, Државна комисија за спречување на корупцијата во истата насока, во март 2013 ќе организира Меѓународна работилница на тема Систем на заштита на пријавителите – легислатива, пракса и предизвици.

На крајот на 2012, во рамките на Проектот на ДКСК и УНДП “Поддршка за зајакнување на системот на национален и локален интегритет“, беше успешно реализирана првата фаза на системско креирање на концептот на интегритет во Република Македонија. Антикорупциската политика – политика на интегритет 10 пилот општини ја усвоија, со што тие ја изразија својата поддршка на воведување на концептот на интегритет во нивното секојдневно работење. Во текот на наредната година концептот на интегритет се планира да се прошири и на останатите единици на локалната самоуправа и на одредени институции од централно ниво (министерства). Исто така ќе бидат имплементирани и другите елементи од овој концепт, вклучувајќи и проценка на ризиците од корупцијата, етичките принципи, заштитата на лицата што пријавуваат корупција и други казниви и недозволиви дела.

Со цел да одговори на потребите, Државна комисија за спречување на корупцијата активно ќе учествува во работната група, формирана од Министерството за правда, а заради измена и дополнување или донесување на нов Закон за спречување на корупцијата.

ЦЕЛ 8: Зајакнување на човечките капацитети на Државната комисија за спречување на корупцијата

Извршувањето на активностите од надлежност на Државната комисија, планирани за 2013 година, е тесно поврзано и со соодветно ниво на техничка опременост на институцијата. Во текот на 2012 година ДКСК со поддршка на меѓународната заедница успеа комплетно да ја обнови постојната информатичка опрема, и да обезбеди 2 особено важни софтверски решенија : за изјавите за судир на интереси и веб апликација за прибирање податоци за државните програми.

Државната комисија за спречување на корупцијата во 2013 година, за да може да одговори на предизвиците како за обемот, така и за квалитетот на работите што со закон се ставени во нејзина надлежност, планира соодветно доекипирање на Секретаријатот на ДКСК преку пополнување на 4 работни места од кои три советника и еден соработник од кои: еден соработник за информатика, ДКСК нема со ниту еден вработен од овој профил иако располага со солидна информатичка опрема и инсталирани 3 бази на податоци (за анкетни листови, за судир на

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

интереси и веб апликација за прибирање податоци за државните програми), еден советник за судир на интереси, советник за анкетни листови (правници), заради обемот на работа и непополнетост на одделенијата и еден советник за односи со јавноста (гласноговорник), работно место предвидено уште 2009 година со Стратешкиот план за унапредување на односите со јавноста (2009-2012).

Следна активност во 2013 година во насока на остварување на целта е спроведување на обуките на членовите и вработените во Државната комисија. Обуките треба да бидат континуиран процес кој го поттикнува нивното постојано надградување и усовршување. Обуките претставуваат еден сегмент кој постојано ќе помага на вработените да стекнуваат нови вештини и да ги усовршуваат оние кои веќе ги поседуваат и можност да ја подобрат својата ефикасност на работењето.

Реализацијата на обуките за вработените во Државната комисија е еден од предусловите за целосна и успешна имплементација на Законот за спречување на корупцијата и Законот за спречување на судирот на интереси, но и предуслов за јакнење на самата институција и за создавање на одржливи капацитети кои реално ќе се носат со предизвиците и ќе може долгорочно да ги реализираат приоритетите во оваа сфера.

Во рамките на обуките особено е важна поддршката која се добива од ДЕУ преку TAIEХ инструментот, преку кои се реализираат студиски посети заради запознавање со искуствата и практиката и од други европски земји.

Унапредувањето на работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата се очекува особено да се поттикне со воведување на ИСО стандардот 2008:9001 со кој се очекува воспоставување на пишани процедури усогласени со закон. Во текот на 2012 година се заврши постапката на ИСО стандардизација на ДКСК, а во 2013 година се очекува ИСО сертификација.

ЦЕЛ : Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор

Државната комисија за спречување на корупцијата тргнувајќи од својата со закон утврдена надлежност и позиција на предводник и поттикнувач во борбата против корупцијата и судирот на интереси, и во 2013 година ќе продолжи со активности насочени кон унапредување и зајакнување на соработката со државните органи и институции, невладиниот и приватниот сектор и медиумите.

Согласно со потпишаните документи за унапредување на соработката, координацијата и заедничкото дејствување на полето на превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси-Протоколот и двата Меморандуми за соработка во борбата против корупцијата и

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

судирот на интереси, Државната комисија во текот на 2012 година ги вклучи сите чинители во борбата против корупцијата во сите свои активности. Со овој пристап ДКСК ќе продолжи и во 2013 година, и уште повеќе ќе ги интензивира контактите и средбите со потписниците на овие документи, со цел поефикасна превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во Република Македонија.

Истовремено, Државната комисија за спречување на корупцијата ќе продолжи да ја остварува соработката и преку размена на достапни информации и иницијативи од областа на корупцијата и судирот на интереси, преку реализација на работилници, јавни дебати, конференции, стручна соработка во процесот на едукација и обука и изготвување на законската регулатива која третира материја од областа на корупцијата и судирот на интереси, спроведување истражувања и анализи на корупцијата и судирот на интереси како и соработка заради реализација на проекти од заднички интерес.

ЦЕЛ 10: Јакнење на меѓународната соработка на Државната комисија за спречување на корупцијата на мултилатерална и билатерална основа

Имајќи ги предвид надлежностите на Државната комисија за спречување на корупцијата утврдени со трите закони, а притоа и Буџетот на ДКСК за 2013 година, неопходно е воспоставување и зајакнување на соработката со меѓународните организации заради поддршка на активности во надлежност на Државната комисија за спречување на корупцијата.

Исто така во насока на јакнење на меѓународната соработка со антикорупциски органи и тела на други држави, меѓународни институции и организации, Државната комисија во текот на 2013 година ќе учествува и на меѓународни и регионални конференции на теми посветени на борба против корупцијата и судирот на интереси, ќе реализира работни средби со претставници на антикорупциски институции од други земји, ќе ја продлабочи и унапреди веќе воспоставената соработка преку интензивирање на состаноци и размена на податоци, ќе потпишува документи за подобрување на меѓународната соработка за превенција на корупцијата и судирот на интереси и ќе учествува во разни меѓународни евалуации и во реализација на проекти за борба против корупцијата и судирот на интереси.

2013 година е важна за конечно отпочнување на постапката околу реализација на проектот ИПА 2010 “Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата” одобрен од ЕУ во висина од околу 1,400,000 евра, во кој Државната комисија за спречување на корупцијата се јавува како главен координатор, носител и имплементатор на активностите утврдени со овој проект.

ЦЕЛ 11: Јакнење на видливоста на Државната комисија за спречување на корупцијата и подигање на јавната свест за негативното влијание на корупцијата и судирот на интереси;

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

Подигањето на свеста на јавноста е исклучително значајна активност на ДКСК за остварување на нејзината превентивна улога и клучен елемент во борбата против корупцијата и судирот на интереси. Оттука од огромна важност е јавноста постојано да се едуцира и секој граѓанин да ги препознава и да стане свесен за негативните ефекти на корупцијата и судирот на интереси во општество како и улогата на Државната комисија за спречување на корупцијата во нивно превенирање и сузбивање. Транспарентност, отвореност и соработка со јавноста се три клучни принципи за работењето на Државната комисија за спречување на корупцијата. Вклучувањето на граѓаните може да се постигне со подигање на јавната свест за улогата на Државната комисија, нејзините активности и постапки за справување со случаи на корупција, како и за нивните права и должности како граѓани.

Во текот на 2013 година Државната комисија во оваа насока ќе ги реализира активностите утврдени во Стратешкиот план за унапредување на односите со јавноста 2012-2013 во сферата на превенцијата на корупцијата, ќе организира јавни дабати по прашања од заеднички интерес на Државната комисија и останатите институции вклучени во системот на превенција на корупцијата и судирот на интереси, ќе продолжи со обуки од областа на корупцијата и судирот на интереси, во кои Државната комисија за спречување на корупцијата ќе се јави во улога на предавач (обуки преку АСЈО и МИОА и други органи и институции).

Во текот на 2013 година Државната комисија ќе продолжи со кампањите за подигање на јавната свест за превенција на корупцијата и судирот на интереси како и улогата на Државната комисија во нивна превенција и репресија.

Јакнењето на транспарентноста и отчетноста на Државната комисија за спречување на корупцијата кон другите институции, јавноста и граѓаните не само што е законска обврска, туку претставува и долгорочен приоритет.

За целосна реализација на оваа активност, Државната комисија за спречување на корупцијата во 2013 планира да вработи и свој гласноговорник.

Во текот на 2013 година ќе се реализираат и работилници од областа на ризиците за интегритетот, потоа за заштита на лицата кои пријавуваат случаи на корупција и други казниви и недозволени дела, корупцијата во приватниот сектор, за начинот на проверка на имотната состојба на функционерите, за санкционирање за непријавен имот и за пренесување на искуството за појавите на судир на интереси и кумулација на функции.

Во текот на 2012 година се започна со реализација на идејата за развивање на Академија за интегритет, за што се обезбеди финансиска поддршка од Норвешката амбасада за реализација на еден сегмент од истата на тема Анти-корупциска едукација на ученици од основните училишта. Проектот кој се спроведува во соработка со Центарот за граѓански комуникации, со обезбедено позитивно мислење од Министерството за образование и Бирото за развој на

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ЗА 2013 година**

образованието, ќе продолжи да се спроведува и во 2013 година, и со негово завршување се очекува да произлезе предлог Изработка на policy paper за потребата од воведување на антикорупциските содржини во образованието (основно и средно) на ниво на РМ. Крајна цел е подигање на свеста на децата за штетните влијанија на корупцијата и судирот на интереси.

* * *

Оваа Програма за работа е отворена и флексибилна, направена да ги следи потребите, можностите и приоритетите на Државната комисија, така што одредени сегменти можат да се надополнат со нови активности или да претрпат одредени корекции.

Во прилог е табеларниот приказ на активностите од Програмата за работа во 2013 година на Државната комисија за спречување на корупцијата.

Цел 1: Следење и оценка на остварувањето на активностите утврдени со Државните програми за превенција и репресија на корупцијата и превенција и намалување на појавата на судир на интереси 2011-2015 за 2013 година

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Реализирање на Конференција за презентирање на резултатите од имплементација на ДП 2011-2015, со заклучоци и препораки за идно постапување	13-15 февруари 2013	Реализирана конференција	Средства обезбедени преку УНДП
2.	Следење на остварувањето на активностите од Државните програми планирани за 2013 преку електронско прибирање и обработка на податоците за статусот на реализација на активностите добиени од надлежните институции и изготвување.	јуни и декември 2013 година	Добиени податоци од сит надлежни институции	Буџет на ДКСК

Цел 2: Реализација на активностите планирани со Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акциониот план за 2013, во кои Државната комисија за спречување на корупцијата се јавува како надлежна институција

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Реализација на активностите предвидени со ДП, а се во надлежност на Државната комисија за спречување на корупцијата	Континуирано 2012	Број на предвидени активности/ Број на реализирани активности	Буџет на ДКСК Донатори
2	Спроведување на 3 истражувања на јавното мислење за корупција во 3 сектори од државната програма	Април, јуни, септември 2013	Спроведени истражувања	ОБСЕ
3	Спроведување на квалитативна анализа на 3 сектори од ДП 2011-2015	Мај, јули, октомври 2013	Спроведена анализа	ОБСЕ

4	Спроведени тркалезни маси за промоција и дискусија на истражувањата и анализите	Април, јуни, септември 2013	Број на спроведени тркалезни маси / број на учесници	ОБСЕ
---	---	-----------------------------	--	------

Цел 3: Спроведување на Законот за спречување на корупција, Глава 3 Спречување корупција во вршењето јавни овластувања: Иницијативи за поведување на постапки за кривично гонење, разрешување и преземање друг вид на одговорност

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Разгледување на Ревизорски извештаи од ДЗР	Континуирано 2013	Број на разгледани Извештаи / Број на незаконски постапувања	Буџет на ДКСК
2	Постапување по доставени пријави / претставки од граѓани и правни лица и предмети покренати по сопствена иницијатива со сомневање за корупција	Континуирано 2013	Број на отворени предмети / Број на покренати иницијативи за кривично гонење Број на отворени предмети / Број на покренати иницијативи за разрешување и друг вид на одговорност	Буџет на ДКСК

Цел 4: Спроведување на Законот за спречување на судир на интереси и воспоставување систем за проверка на изјавите на интереси на избраните и именуваните лица

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Проверка на податоците од изјавите на интереси согласно Правилникот за начинот на проверка на изјавите за интереси на Владата на РМ	Континуирано 2013	Број на примени изјави за интереси / број на проверени изјави на интереси	Буџет на ДКСК
2.	Изготвување и разгледување на периодичните прегледи утврдени со Правилникот и постапување по истите	Периодично (по утврдување од страна на ДКСК)	Број на разгледани прегледи	Буџет на ДКСК
3.	Креирање на база на податоци за	Март 2013	-Креирана база	Средства од

	изјави на интереси		-бр. на внесени изјави на интереси	ОБСЕ / буџет на ДКСК
Цел 5: Систематска проверка на имотната состојба на избраните и именуваните лица.				
Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Реализирање на работна средба со Управата за финансиско разузнавање заради обезбедување податоци за банкарските сметки на носителите на јавни функции, чии што анкетни листови ќе бидат предмет на следење	Прв квартал од 2013	Потпишан договор за соработка	Буџет на ДКСК
2	Реализација на Договорот со Агенција за катастар на недвижности за е – шалтер	Прв квартал од 2013	Креирана конекција помеѓу ДКСК и АКН	Буџет на ДКСК
3	Потпишување на договор со ЦУ заради овозможување на пристап до базата на податоци за имотната состојба од анкетните листови на вработените во ЦУ	Континуирано 2013	Број на проверени анкетни листови	Буџет на ДКСК
4.	Проверка на податоците од анкетните листови преку комуникација со номинираните лица за контакт од МВР, ЦР, АКН и ЦДХВ за обезбедување на податоци за подвижен и недвижен имот	континуирано	Проверени податоци на 10% од вкупниот број на анкетните листови годишно	Буџет на ДКСК
5.	Поднесување барања за испитување на имот и имотна состојба до УЈП по извршена проверка на податоците од анкетните листови	континуирано	Број на поднесени барања	Буџет на ДКСК
6.	Реализација на обуки за службените лица задолжени за прибирање на анкетните листови од централната власт, правосудството и локалната власт (вкрстена активност – цел 7)	Согласно Програма за обуки на ДКСК	Број на реализирани обуки	Буџет на ДКСК / Обезбедени средства од донатори
ЦЕЛ 6: Спроведување на Законот за спречување на корупција, Глава 2 Спречување корупција во политиката: Известување за поднесени иницијативи за поведување на постапки, поведени постапки и исходот од истите за евентуално утврдени неправилности во годишните финансиски извештаи на				

политички партии, извештаи за донации и извештаи за изборни кампањи. Извештајност согласно изборното законодавство

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1	Постапување по конкретни барања за активности на институциите на власта за време на изборниот период (локални избори 2013)	Јануари – мај 2013	Број на постапувања по видови (укажувања, мислења)	Буџет на ДКСК
2	Известување за поднесени иницијативи за поведување на постапки, поведени постапки и исходот од истите за евентуално утврдени неправилности во годишните финансиски извештаи на политички партии, извештаи за донации и извештаи за изборни кампањи	Јануари – мај 2013	Број на известувања	Буџет на ДКСК
3	Изготвување извештај за постапувањето и наодите на ДКСК од спроведени локални избори	Мај 2013	Изготвен извештај	Буџет на ДКСК

Цел 7: Измена на антикорупциската легислатива која покрај останатото ќе содржи и одредби кои го регулираат системот на интегритет и заштитата на пријавителите

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Формирање работна група заради изготвување предлог текст на измени на ЗСК и останатата антикорупциска легислатива	Прв квартал од 2013	Формирана работна група	Буџет на РМ
2.	Меѓународна работилница за заштита на пријавителите – пракса, легислатива и предизвици	5-6 март 2013	Реализирана работилница	ЕУ - ТАИЕХ
3.	Ангажирање на надворешен / меѓународен експерт кој би изготвил насоки за измени на законот во делот на пријавителите	Прва половина од 2013	Обезбедени насоки за измена на ЗСК	ЕУ - ТАИЕХ
4.	Ангажирање на надворешен / меѓународен експерт кој би изготвил насоки за измени на законот во делот на интегритетот	Прва половина од 2013	Обезбедени насоки за измена на ЗСК	ЕУ – ТАИЕХ или УНДП

Цел 8: Зајакнување на капацитетите на Државната комисија за спречување на корупцијата

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1	Вработување на 4 лица: - Гласноговорник - Советник за судир на интереси - Советник за анкетни листови - Соработник за информатика	2013	Вработени 4 лица	Буџет на ДКСК
2.	Спроведување на обуки на членовите и вработените во ДКСК согласно листата на ТАИЕКС проекти, календарот на МИОА за обука на државни службеници, поддршка од странски донатори	Континуирано во тек на цела 2013	Број на спроведени обуки	ТАИЕХ, МИОА, УНДП/Амбасада на Кралство Норвешка ОБСЕ, др.донатори
3.	ИСО сертификација на работењето на ДКСК	Втора половина од 2013	Работење на ДКСК согласно ИСО стандардот	Буџет на ДКСК
4.	Усогласување на електронската размена на документи и податоци со други институции, согласно Законот за електронско управување - интероперабилност	Втора половина на 2013	Усогласен систем на Електронска размена што доведува до унапредување на работењето на ДКСК	Буџет на ДКСК

Цел 9: Развивање и унапредување на соработката меѓу потписниците на трите документи: Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со граѓанските организации и Меморандумот за соработка за взаемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси потпишан со приватниот сектор

Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
Потпишување на Меморандум за соработка помеѓу ДИК, ДРЗ и ДКСК согласно Изборниот законик	Прв квартал од 2013	Потпишан Меморандум	Буџет за 2013
Формирање работна група за изготвување ефикасни процедури и механизми за про активна соработка (Стратегија за реформа на јавната администрација)	Прва половина од 2013	Формирана работна група	Буџет за 2013 / ОБСЕ

Воспоставување поефикасен механизам за про активна соработка помеѓу различните субјекти кои имаат законски обврски во областа на спречувањето на корупцијата (Стратегија за реформа на јавната администрација)	Прва половина од 2013	Воспоставен ефикасен механизам	Буџет за 2013 / ОБСЕ
Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Протоколот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси	Квартално во текот на цела 2013	Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	Буџет на ДКСК
Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Меморандумот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во невладиниот сектор	Квартално во текот на цела 2012	Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	Буџет на ДКСК
Одржување на редовни периодични средби со потписниците на Меморандумот за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси во приватниот сектор	Квартално во текот на цела 2013	Реализирани состаноци и заклучоци и препораки за следно постапување	Буџет на ДКСК
Реализирање на заеднички проекти со приватниот сектор - потписници на Меморандумот, особено во насока на реализација на активностите предвидени со ДП 2011-2015, развивање на етички кодекси во приватниот сектор, спроведување на обуки во приватниот сектор итн	Континуирано 2013	- Број на развиени Проекти/ - Број на имплементирани проекти	Средства обезбедени од донатори

Цел 10: Јакнење на меѓународната соработка на Државната комисија за спречување на корупцијата на мултилатерална и билатерална основа

Ред. бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1.	Учество на двата редовни состаноци на Мрежата за интегритет и етика на антикорупциските тела од земјите на	2013	Реализирани состаноци	Средства обезбедени од РЕСПА

	Западен Балкан (РЕСПА)			
2.	Отпочнување на реализација на ТВИНИНГ "Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата"	Прва половина од 2013	Реализирани активности утврдени со проектот	Средства обезбедени од ЕУ
3.	Воспоставување на соработка за размена на искуства и реализирање на периодични средби меѓу антикорупциските тела од регионот (Македонија, Црна Гора, Србија, Хрватска и Босна и Херцеговина)	2013	Број на реализирани средби	Средства обезбедени од Буџет за 2013
4.	Продолжување на воспоставената соработка со Комисијата за судир на интереси од Р.Црна Гора, во насока на учество на ДКСК во улога на предавач на обуките организирани од Комисијата	Континуирано 2013	Број на реализирани обуки	Средства обезбедени од Комисијата за судир на интереси од Р.Црна Гора
5.	Учество на меѓународни конференции, работилници и евалуации	Континуирано 2013	Број на добиени покан Број на учество	Средства обезбедени од организаторот

Цел 11: Јакнење на видливоста на Државната комисија за спречување на корупцијата и подигање на јавната свест за негативното влијание на корупцијата и судирот на интереси

Ред. Бр.	Активност	Рок на реализација	Индикатор на активност	Обезбедени средства
1	Имплементација на активностите утврдени со Стратешкиот план за унапредување на односите со јавноста 2012-2013	континуирано 2013	Имплементирани активностите од Стратешкиот план предвидени за 2013 год	Буџет на ДКСК/ Донатори
2.	Креирање/надградба на ВЕБ страница	Март 2013	Креирана /надградена веб страна	Донатори
3.	Имплементација на проектот Антикорупциска едукација на учениците од основните училишта	Прва половина од 2013	Имплементирани активности од проектот	Средства обезбедени од Кралството Норвешка
4.	Спроведување на обуки за судии и јавни обвинители согласно календарот на Академијата за судии и јавни обвинители во РМ	Континуирано 2013	Спроведени обуки	АОСЈО
5.	Спроведување на обуки за државни и јавни службеници согласно календарот на МИОА и на други	Континуирано 2013	Спроведени обуки	МИОА други институции

	институции			
6	Обуки/тркалезни маси за пратениците на тема судир на интереси (согласно препораките на ГРЕКО – 4-ти круг)	Втора половина од 2013	Број на спроведени обуки	Буџет 2013 / донатори
7	Обуки за ЕЛС на тема концепт на интегритет	Втора половина од 2013	Број на спроведени обуки	Буџет 2013 / донатори